

srijeda, 20. siječnja 2021.

P9_TA(2021)0007

Jačanje jedinstvenog tržišta: budućnost slobodnog kretanja usluga

Rezolucija Europskog parlamenta od 20. siječnja 2021. o jačanju jedinstvenog tržišta: budućnost slobodnog kretanja usluga (2020/2020(INI))

(2021/C 456/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Direktivu 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu ⁽¹⁾ („Direktiva o uslugama”),
- uzimajući u obzir Direktivu 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija ⁽²⁾ („Direktiva o stručnim kvalifikacijama”),
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/958 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o ispitivanju proporcionalnosti prije donošenja novih propisa kojima se reguliraju profesije ⁽⁵⁾ („Direktiva o ispitivanju proporcionalnosti”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1724 od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 ⁽⁶⁾ („Uredba o jedinstvenom digitalnom pristupniku”),
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi ⁽⁷⁾ („Direktiva o prekograničnoj skrbi”),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2018. o paketu mjera za jedinstveno tržište ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir studiju iz veljače 2019. koju je naručio Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača naslovljenu „Doprinos rastu: Jedinstveno tržište za usluge – Ostvarivanje gospodarskih koristi za građane i poduzeća”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Europski trgovinski sektor spreman za 21. stoljeće” od 19. travnja 2018. (COM(2018)0219),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. o utvrđivanju i uklanjanju prepreka jedinstvenom tržištu (COM(2020)0093),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. pod naslovom „Dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta” (COM(2020)0094),

⁽¹⁾ SL L 376, 27.12.2006., str. 36.

⁽²⁾ SL L 255, 30.9.2005., str. 22.

⁽³⁾ SL L 159, 28.5.2014., str. 11.

⁽⁴⁾ SL L 173, 9.7.2018., str. 16.

⁽⁵⁾ SL L 173, 9.7.2018., str. 25.

⁽⁶⁾ SL L 295, 21.11.2018., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 88, 4.4.2011., str. 45.

⁽⁸⁾ SL C 388, 13.11.2020., str. 39.

srijeda, 20. siječnja 2021.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2020. naslovljenu „COVID-19: postupan i koordiniran pristup ponovnoj uspostavi slobode kretanja i ukidanju kontrola na unutarnjim granicama” (C(2020)3250),
 - uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu⁽⁹⁾,
 - uzimajući u obzir pismo predsjednika vlada država članica predsjedniku Europskog vijeća od 26. veljače 2019. o budućem razvoju jedinstvenog tržišta,
 - uzimajući u obzir Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda od 14. ožujka 2016. naslovljeno „Je li Komisija zajamčila djelotvornu provedbu Direktive o uslugama?”,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A9-0250/2020),
- A. budući da su Direktiva o uslugama i Direktiva o priznavanju stručnih kvalifikacija ključni instrumenti za osiguravanje slobodnog kretanja usluga unutar Europske unije, ali je određen potencijal jedinstvenog tržišta za usluge i dalje neiskorišten;
- B. budući da usluge čine 73 % BDP-a EU-a i udio njegovih radnih mjesta iznosi 74 %⁽¹⁰⁾, što je istaknuto činjenicom da se čak devet od deset novih radnih mjesta u Europskoj uniji otvara u tom sektoru, dok je udio usluga u unutarnjoj trgovini EU-a samo oko 20 % te tako stvara samo 6,5 % BDP-a EU-a; budući da studije pokazuju da bi potencijalna dobit povezana s proširenjem jedinstvenog tržišta za usluge putem učinkovite provedbe i boljeg usklađivanja zakonodavstva mogla biti do 297 milijardi EUR, što odgovara 2 % BDP-a EU-a; budući da 27 %⁽¹¹⁾ dodane vrijednosti robe proizvedene u EU-u proizlazi iz usluga i da je 14 milijuna radnih mjesta koja podupiru proizvodnju u uslužnom sektoru; budući da postoji niz usluga sa složenim lancima opskrbe koje su stoga manje izložene trgovini;
- C. budući da je ravnoteža između gospodarskih sloboda, socijalnih prava, interesa potrošača, radnika i poduzeća te općeg interesa ključna za okvir jedinstvenog tržišta; budući da je usklađivanje gospodarskog rasta s kvalitativnim aspektima razvoja, kao što je poboljšanje kvalitete i sigurnosti života i visokokvalitetne usluge, presudno za evaluaciju razvoja jedinstvenog tržišta i trebalo bi donijeti daljnja poboljšanja u pogledu prava potrošača i radnika;
- D. budući da su visokokvalitetne usluge u interesu potrošača, a fragmentacija jedinstvenog tržišta neutemeljenim nacionalnim propisima i određenim poslovnim praksama, što među ostalim dovodi do manje konkurencije, ne šteti samo poduzećima, nego i potrošačima, koji imaju manje izbora i plaćaju više cijene;
- E. budući da su u Direktivi o uslugama, koja pokriva oko dvije trećine uslužnih djelatnosti, iz njezinog područja primjene potpuno ili djelomično isključene socijalne usluge, zdravstvene usluge i druge javne usluge, u skladu s posebnim regulatornim okvirima koji su u općem interesu iz članka 2. Protokola 26. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i članka 14. UFEU-a; budući da će države članice možda trebati pružati, naručiti i organizirati usluge od općeg interesa u skladu s lokalnim zahtjevima i okolnostima kako bi se odgovorilo na potrebe korisnika na što većoj lokalnoj razini;
- F. budući da se EU trenutačno suočava s recesijom i povećanjem nezaposlenosti zbog pandemije bolesti COVID-19, te je produbljivanje jedinstvenog tržišta za usluge ključna metoda za povećanje trgovinskih tokova EU-a i poboljšanje lanaca vrijednosti, čime se doprinosi gospodarskom rastu;

⁽⁹⁾ SL C 444, 10.12.2018., str. 1.

⁽¹⁰⁾ Eurostat, *The European economy since the start of the millennium* („Europsko gospodarstvo od početka tisućljeća”), Europska unija, Bruxelles, 2018.

⁽¹¹⁾ Rytter Synesen, E. and Hvidt Thelle, M., *Making EU Trade in Services Work for All* („Trgovina uslugama u EU-u za sve”), Copenhagen Economics, Copenhagen, 2018.

srijeda, 20. siječnja 2021.

- G. budući da su negativno pogođeni zaposlenici u uslužnom sektoru koji neumorno rade tijekom pandemije bolesti COVID-19 u Europskoj uniji, bilo zbog velike ekonomske nesigurnosti ili izloženosti u izravnom doticaju s ljudima; budući da je potrebno riješiti to pitanje na razini EU-a;
- H. budući da bi države članice trebale ispravno i pravodobno provesti i pratiti revidiranu Direktivu o upućivanju radnika ⁽¹²⁾ kako bi se radnici tijekom upućivanja zaštitili i kako bi se izbjegla sva neopravdana ograničenja u pogledu slobode pružanja usluga, tako što će utvrditi obvezne odredbe o radnim uvjetima te zaštititi zdravlja i sigurnosti radnika;
- I. budući da je integriranije i međusobno povezanije tržište usluga potrebno za ostvarivanje europskog stupa socijalnih prava, borbu protiv klimatskih promjena, stvaranje održivog gospodarstva, uključujući digitalnu trgovinu, te ostvarenje punog potencijala europskog zelenog plana;
- J. budući da različite regulatorne odluke na europskoj i nacionalnoj razini, nesavršeno i nepotpuno prenošenje te provedba postojećeg zakonodavstva stvaraju nedostatke u primjeni s obzirom na to da odredbe koje nisu pravilno provedene može biti nemoguće učinkovito primijeniti; budući da je usklađeno i jasno zakonodavstvo preduvjet za suočavanje s preprekama u pogledu slobodnog kretanja usluga; budući da povrede zakonodavstva o uslugama, osobito na lokalnoj razini, može biti teško utvrditi i ukloniti s pomoću postojećih provedbenih mehanizama;
- K. budući da su administrativni postupci, različiti nacionalni propisi te pogotovo prepreke pri pristupu potrebnim informacijama zakomplicirali sudjelovanje u prekograničnoj trgovini, posebno za mala i srednja poduzeća (MSP); budući da bi trebalo bolje promicati postojeće instrumente za potporu potrebama manjih poduzeća kao što su portal Vaša Europa – Poduzetnici, centri za rješavanje problema SOLVIT, portali e-države kao jedinstvene kontaktne točke, jedinstveni digitalni pristupnik i drugi instrumenti kako bi se poboljšala prekogranična trgovina uslugama;
- L. budući da na razini EU-a ne postoji sustav prikupljanja podataka kojim bi se pružili odgovarajući podaci o mobilnim radnicima ili kojim bi se mobilnim radnicima omogućilo da utvrde svoj status socijalnog osiguranja i potražuju različita stečena prava; budući da su pristup informacijama o primjenjivim pravilima, kao i učinkovita usklađenost, praćenje i provedba, nužni preduvjeti za pravednu mobilnost i borbu protiv zlouporabe sustava; budući da je stoga potrebno promicati i koristiti digitalnu tehnologiju, koja može olakšati nadzor i provedbu zakonodavstva kojim se štite prava mobilnih radnika, u skladu s pravilima o zaštiti podataka;
- M. budući da nedostatak alata za automatsko priznavanje svjedodžbi i diploma, kvalifikacija, vještina i kompetencija među državama članicama negativno utječe na mobilnost učenika, naučnika na praksi, osoba s diplomom i kvalificiranih radnika te time stvara prepreke protoku ideja unutar EU-a, inovacijskom potencijalu gospodarstva EU-a i istinskoj integraciji europskog jedinstvenog tržišta;

Uklanjanje prepreka unutar jedinstvenog tržišta

1. naglašava da je promicanje jedinstvenog tržišta, uključujući slobodno, pravedno i sigurno kretanje usluga i ljudi, zaštitu potrošača i strogo izvršenje prava EU-a, presudno za rješavanje gospodarske krize nastale zbog bolesti COVID-19; potiče sve države članice da što je prije moguće ublaže nepravedne i nesrazmjerne zapreke koje onemogućavaju slobodno kretanje unutar jedinstvenog tržišta; žali zbog toga što se u planu oporavka koji je predložila Komisija ne navodi nikakvo posebno financiranje povezano s kretanjem usluga, čime bi se prepoznala njegova važnost kao instrumenta za gospodarski oporavak;
2. naglašava da bi se u cijeloj Europskoj uniji poduzeća i radnici trebali moći slobodno kretati i nuditi svoje usluge, ali nedovoljna provedba i primjena pravila jedinstvenog tržišta, neodgovarajući elektronički postupci, neopravdana regulatorna ograničenja za pružatelje usluga i prepreke u pristupu reguliranim profesijama i dalje stvaraju prepreke koje građane lišavaju posla, potrošače izbora te poduzetnike prilika, posebno MSP-ove, mikropoduzetnike i samozaposlene;

⁽¹²⁾ Direktiva 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 18, 21.1.1997., str. 1.).

srijeda, 20. siječnja 2021.

poziva države članice da smanje nepotrebne zahtjeve i digitaliziraju postupke u pogledu dokumentacije za prekogranično pružanje usluga; naglašava sve veću važnost prelaska na usluge, odnosno rastuće uloge usluga u proizvodnom sektoru, te ističe da se prepreke u trgovini uslugama sve više pretvaraju u prepreke u proizvodnji; naglašava da se punom provedbom i izvršenjem Direktive o uslugama mogu smanjiti trgovinske prepreke i povećati unutarnja trgovina u sektoru uslugama u EU-u; poziva Komisiju da utvrdi program specifičnih mjera u pogledu zaključaka iz svoje komunikacije od 10. ožujka 2020. o utvrđivanju i uklanjanju prepreka na jedinstvenom tržištu (COM(2020)0093) te novi dugogodišnji akcijski plan za bolju provedbu i primjenu pravila za jedinstveno tržište (COM(2020)0094);

3. pozdravlja činjenicu da je usklađivanje kvalifikacija uzajamnim priznavanjem potaknuto Direktivom o priznavanju stručnih kvalifikacija bilo uspješno u pogledu nekoliko profesija te potiče države članice da ponovno razmotre i koordiniraju pravila o zahtjevima u pogledu ulaska u određene aktivnosti ili profesije i njihova obavljanja; naglašava da je potrebno poboljšati usporedivost razine stručnih kvalifikacija radi lakšeg prelaska na uzajamno priznavanje kvalifikacija obrazovanja i osposobljavanja u pogledu uslužnog sektora u cijelom EU-u;

4. ističe da se europska strukovna iskaznica upotrebljava samo za pet reguliranih profesija te stoga njezin potencijal nije u potpunosti iskorišten; stoga poziva Komisiju da poveća broj profesija za koje važi europska strukovna iskaznica, posebno za inženjerstvo;

5. podsjeća na poseban status koji regulirane profesije imaju na jedinstvenom tržištu i njihovu ulogu u zaštiti javnog interesa; ističe da se taj poseban status ne bi trebao upotrebljavati za zadržavanje nacionalnih monopola u pružanju usluga koji dovode do fragmentacije jedinstvenog tržišta;

6. ističe da bi se automatsko uzajamno priznavanje svjedodžbi i diploma, kvalifikacija, vještina i kompetencija među državama članicama pozitivno odrazilo i na unutarnje tržište i slobodno kretanje radnika i usluga; pozdravlja spremnost država članica da promiču automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu; međutim, poziva države članice da prošire uzajamno priznavanje na sve razine obrazovanja te da što prije poboljšaju ili uvedu potrebne postupke;

7. poziva na promicanje Europskog kvalifikacijskog okvira i olakšavanje njegove primjene u cijeloj Europskoj uniji kako bi se osiguralo da postane općeprihvaćeni instrument priznavanja; pozdravlja nastojanja Komisije da se uklone neopravdana ograničenja stručnih kvalifikacija te smatra da bi trebala nastaviti aktivno i pažljivo primjenjivati politiku protiv povreda pravila kad države članice ne poštuju zakonodavstvo EU-a o priznavanju kvalifikacija;

8. žali što i dalje postoje neopravdana složena pravna pitanja i administrativne prepreke u pogledu javne nabave u području usluga u EU-u zbog različite nacionalne provedbe Direktive 2014/24/EU⁽¹³⁾; poziva Komisiju da prati i potiče daljnje usklađivanje postupaka javne nabave i davanje smjernica o njima u tom sektoru s krajnjim ciljem ostvarivanja potencijalnih koristi i smanjenja troškova prekogranične nabave za MSP-ove, mikropoduzeća i samozaposlene; naglašava važnost usluga koje omogućuju mjerljivo smanjenje okolišnog otiska EU-a („zelene usluge”) i potiče države članice da povećaju svijest i bolje iskoriste postojeće programe za promicanje održivih usluga u javnoj nabavi u cilju postizanja kružnog i održivog gospodarstva;

9. podsjeća da se Direktivom o uslugama želi osigurati pružanje visokokvalitetnih usluga, smanjiti fragmentaciju unutarnjeg tržišta, produbiti integraciju i jačanje jedinstvenog tržišta na temelju transparentnosti i poštenog tržišnog natjecanja te omogućiti poduzećima da postignu svoj puni potencijal i donesu korist potrošačima, kao i da doprinesu održivom razvoju i rastu konkurentnosti europskog gospodarstva;

10. smatra da su za razvoj usluga povezan s disruptivnim ili novim tehnologijama potrebne odgovarajuća veličina tržišta kako bi se opravdala ulaganja i podržao rast uključenih poduzeća; napominje da fragmentacija unutarnjeg tržišta često obeshrabruje takva ulaganja;

⁽¹³⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

srijeda, 20. siječnja 2021.

11. žali zbog toga što se brojna inovativna ili rastuća poduzeća nastoje etablirati izvan EU-a nakon što se dovoljno povećaju, dok istodobno nastavljaju poslovati na jedinstvenom tržištu; vjeruje da ostvarenje slobode pružanja usluga može doprinijeti povratku proizvodnje u Europsku uniju i konkurentnosti europskih poduzeća na globalnim tržištima;
12. napominje da su dvije trećine uslužnih djelatnosti obuhvaćene Direktivom o uslugama i potiče Komisiju da procijeni i poboljša svoju provedbu radi jačanja pravnog okvira jedinstvenog tržišta;
13. podsjeća da se na prekogranične zdravstvene usluge primjenjuje sloboda pružanja usluga u skladu s Direktivom o priznavanju stručnih kvalifikacija, Direktivom o ispitivanju proporcionalnosti i sudskom praksom Suda EU-a, dok god je posebna priroda zdravstvenih usluga prepoznata, a javno zdravlje zaštićeno; napominje da je Direktiva o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi također usvojena na temelju članka 114. UFEU-a; naglašava da u usporedbi s Direktivom o prekograničnoj zdravstvenoj skrbi nacionalna pravila ne smiju stvarati dodatne prepreke pružanju prekograničnih zdravstvenih usluga, u skladu sa sudskom praksom Suda u primjeni odredbi Ugovora o slobodnom kretanju usluga; ističe potrebu da se uklone neopravdane i nerazmjerne prepreke i na nacionalnoj razini, uz osiguravanje visoke razine zdravstvene skrbi za sve građane EU-a;
14. podsjeća da načela Direktive o uslugama i Direktive o priznavanju stručnih kvalifikacija olakšavaju slobodno kretanje usluga; poziva Komisiju da izda ažurirane smjernice za Direktivu o uslugama u cilju jačanja izvršenja i usklađenja te sukladnosti u državama članicama i među pružateljima usluga;
15. prepoznaje poseban status usluga od općeg interesa i potrebu da se zajamče u javnom interesu, u skladu s presudom Suda EU-a, uzimajući u obzir načela supsidijarnosti i proporcionalnosti kako je navedeno u Protokolu br. 26 UFEU-a o uslugama od općeg interesa; žali, međutim, što neke države članice još uvijek koriste neopravdane razloge javnog interesa kako bi izolirale domaće tržište za usluge koje se ne smatraju uslugama od općeg interesa ili uslugama od općeg gospodarskog interesa;
16. naglašava da uvjeti poput neutemeljenih teritorijalnih ograničenja, neopravdanih jezičnih zahtjeva i ispitivanja gospodarskih potreba mogu, ako se prekomjerno primjenjuju, stvoriti neopravdane i nerazmjerne prepreke prekograničnim razmjena;
17. potiče da se COVID-19 ne navodi kao opravdanje za ograničavanje slobodnog kretanja usluga na jedinstvenom tržištu, osim ako je to primjereno opravdano, i nalaže Komisiji da i dalje pažljivo prati svaku zloporabu tog opravdanja;
18. prepoznajući poseban status javnih usluga i potrebu da se zajamče u javnom interesu, žali zbog toga što države članice ponekad koncept negospodarskih usluga od općeg interesa upotrebljavaju kako bi određene sektore isključile iz područja primjene pravila unutarnjeg tržišta iako to nije opravdano općim interesom; naglašava potrebu da se taj pojam bolje definira kako bi se izbjegli nacionalna fragmentacija i različita tumačenja;
19. pozdravlja Komisijine smjernice o sezonskim radnicima od 16. srpnja 2020. u pogledu provedbe slobodnog kretanja pograničnih, upućenih i sezonskih radnika u EU-u u kontekstu pandemije koronavirusa i poziva države članice da pograničnim i sezonskim radnicima omogućue da prelaze granice, uz jamčenje sigurnih radnih uvjeta;
20. napominje da je Komisija odlučila povući svoj prijedlog o postupku obavješćivanja u uslužnom sektoru; žali što se nije mogao postići nikakav zakonodavni rezultat utemeljen na stajalištu Parlamenta, koji je imao za cilj spriječiti uvođenje nepotrebnih regulatornih prepreka u uslužnom sektoru kroz partnerski pristup između država članica i Komisije;
21. napominje da je Komisija nedavno odlučila povući svoje prijedloge o e-kartici usluga; podsjeća da je Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača odbio te prijedloge, koji su trebali riješiti složene administrativne postupke u pogledu prekograničnih pružatelja usluga koji ostaju na snazi; poziva na novu procjenu situacije kako bi se riješili postojeći administrativni problemi poštujući Direktivu o uslugama, kao i načela proporcionalnosti i supsidijarnosti;

srijeda, 20. siječnja 2021.

22. potiče države članice da osiguraju pravilnu provedbu i primjenu postojećeg zakonodavstva, da u skladu s člankom 15. stavkom 7. Direktive o uslugama Komisiju obavijeste o svim novim zakonima ili drugim propisima te njihovim nacrtima, u kojima se određuju zahtjevi iz članka 15. stavka 6. Direktive o uslugama, zajedno s razlozima za te zahtjeve, da izbjegnju neopravdane zahtjeve te da omogućue nekomplikirane postupke elektroničkog ishođenja dokumenata potrebnih za prekogranično pružanje usluga kako bi time osigurale jednake uvjete za poduzeća i radnike, uz jamstvo najviše razine zaštite potrošača;

23. ističe da se povećana prekogranična mobilnost može postići provedbom načela uzajamnog priznavanja te koordinacijom pravila u državama članicama; naglašava da Europska unija podržava i nadopunjuje aktivnosti država članica na području socijalne politike u skladu s člankom 153. UFEU-a koji izričito navodi da pravila EU-a donesena na temelju članka 153. ne smiju utjecati na pravo država članica da definiraju temeljna načela svojih sustava socijalne sigurnosti, ne smiju značajno utjecati na njihovu financijsku ravnotežu i ne smiju spriječiti nijednu državu članicu da održi ili uvede strože zaštitne mjere usklađene s Ugovorima;

24. ističe da se osobe s invaliditetom i dalje suočavaju s višestrukim preprekama zbog čega im je teško ili nemoguće u potpunosti iskoristiti mogućnosti slobodnog kretanja usluga; poziva države članice da bez odgode provedu Europski akt o pristupačnosti kako bi se učinkovito uklonile prepreke za osobe s invaliditetom te zajamčila dostupnost pristupačnih usluga i primjerenost uvjeta pružanja usluga; naglašava presudnu važnost postizanja potpuno pristupačnog jedinstvenog tržišta kojim se osigurava jednako postupanje te uključenost osoba s invaliditetom;

25. poziva Komisiju da državama članicama pruži strukturiranu pomoć i izda smjernice o načinu provedbe ex ante ocjena proporcionalnosti novih nacionalnih pravila u vezi s uslugama u skladu s Direktivom o ispitivanju proporcionalnosti;

26. poziva nacionalne parlamente da se aktivno uključe u podupiranje primjene postojećih pravila te da svoje nadzorne ovlasti primijene na nacionalna tijela;

27. potiče dionike, poslovnu zajednicu i socijalne partnere da nastave igrati svoju ulogu u pozivanju vlada na revitalizaciju europskog sektora usluga i na jačanje sektorske i međusektorske interoperabilnosti u područjima koja uključuju okoliš, promet i zdravstvo u cilju rada na međusobno povezanim prekograničnim uslugama; ističe da bi svi dionici trebali promicati održivo, pošteno jedinstveno tržište za usluge koje se temelji na pravilima i na kojem postoje visoki socijalni i okolišni standardi, kvalitetne usluge i pošteno tržišno natjecanje;

Osiguravanje primjene postojećeg zakonodavstva

28. napominje da je slobodno kretanje usluga u središtu jedinstvenog tržišta te da bi moglo pružiti znatne gospodarske dobitke, kao i postaviti visoke standarde zaštite okoliša, potrošača i radnika, kad se poštuje ravnoteža između tržišnog gospodarstva i socijalne dimenzije Europske unije, kako je utvrđeno u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji, pod uvjetom da nadležna tijela, nacionalni sudovi i Komisija dostatno i aktivno primjenjuju relevantne mjere te da su poduzeća usklađena s nacionalnim i europskim propisima; ističe da bi granice između država članica trebale ostati otvorene kako bi se zajamčila temeljna načela EU-a; naglašava da je svako privremeno ponovno uvođenje graničnih kontrola na unutarnjim granicama u kriznim situacijama, kao što je zdravstvena kriza, potrebno provesti pažljivo i isključivo kao krajnju mjeru na temelju pažljive koordinacije među državama članicama, s obzirom na to da zatvaranja granica ugrožavaju temeljna načela EU-a, te ističe da se, čim se uklone nacionalna pravila o ograničavanju, odmah mora preusmjeriti pažnja na ukidanje graničnih kontrola;

29. ističe da poduzeća i potrošači u cijeloj Europskoj uniji imaju koristi od odgovarajuće provedbe i primjene postojećeg zakonodavstva; potiče Komisiju da iskoristi sva sredstva koja su joj na raspolaganju kako bi osigurala potpunu primjenu postojećih pravila i da donese brze odluke o žalbama kako bi osigurala da se relevantna pitanja sa stajališta krajnjeg korisnika brzo obrađuju; poziva da se strogo i bez nepotrebne odgode provede ocjena mehanizama alternativnog rješavanja i postupaka zbog povrede pravila kad god se ustanovi povreda relevantnog zakonodavstva koja je u suprotnosti s pravilnim funkcioniranjem unutarnjeg tržišta i uvedu nerazmjerna opterećenja;

30. naglašava da bi se države članice prevladavajućim razlozima javnog interesa trebale koristiti samo kad je to legitimno; ističe, međutim, pravo država članica da reguliraju uslužni sektor ako je to u interesu javnosti u svrhu zaštite potrošača i kvalitete usluga;

srijeda, 20. siječnja 2021.

31. poziva Komisiju da poboljša nadzor nad uspješnosti i kvalitetom država članica u prijenosu, provedbi i primjeni zakonodavstva, uključujući godišnje izvješće o tim pitanjima, te da s državama članicama, socijalnim partnerima i ostalim dionicima razvije transparentne i participativne evaluacije koje se temelje i na kvantitativnim i na kvalitativnim kriterijima;

32. žali što je čak dvadeset država članica kasnilo s prenošenjem Direktive o uslugama u nacionalno pravo; podsjeća da je niz instrumenata, kao što su jedinstvene kontaktne točke, i dalje ograničen i da pružatelji usluga nisu dovoljno informirani o svim mogućnostima koje su im dostupne; stoga poziva Komisiju da zainteresirane strane informira o mogućnostima iz Direktive, među ostalim putem internetskog oglašavanja;

33. ističe da je uspostava dinamičnog tržišta i jednakih uvjeta za prekogranično pružanje usluga informatičkog društva ključna sastavnica buduće konkurentnosti gospodarstva EU-a; poziva Komisiju i države članice da se u zakonodavnom paketu o digitalnim uslugama pozabave preostalim preprekama prekograničnom pružanju usluga informatičkog društva;

34. poziva Komisiju da energičnije omogući učinkovitu koordinaciju i razmjenu informacija između država članica kako bi se izbjeglo udvostručavanje postupaka i provjera za prekogranično pružanje usluga;

35. potiče Komisiju da utvrdi strukturu i način rada novoosnovane radne skupine za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta (SMET), uključujući njezinu praktičnu dimenziju, te da realizira program specifičnih mjera u skladu s prioritetima radne skupine za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta ⁽¹⁴⁾ utvrđivanjem novog dugogodišnjeg akcijskog plana za bolju provedbu i primjenu pravila za jedinstveno tržište kako bi maksimizirala potencijal jedinstvenog tržišta za usluge; vjeruje da radna skupina za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta može pružiti dodanu vrijednost osiguravanjem dosljedne provedbe svih strategija jedinstvenog tržišta te dijeljenjem podataka i parametara o postignućima; potiče radnu skupinu za osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta da uspostavi otvorenu i transparentnu bazu podataka s konkretnim nacionalnim netarifnim preprekama i postojećim postupcima zbog povrede pravila;

36. ističe važnost prethodnih postupaka za oblikovanje zakona EU-a; žali što je unatoč značajnom smanjenju trajanja prethodnog postupka prosjek od 14,4 mjeseca ⁽¹⁵⁾ još uvijek visok; poziva Sud Europske unije da procijeni kako ga još više skratiti kako bi se izbjegli problemi za pružatelje i primatelje usluga na jedinstvenom tržištu; ističe da prethodni postupci znatno utječu na razvoj jedinstvenog tržišta i na smanjenje neopravdanih prepreka unutar njega;

Unaprjeđenje regulatornih informacija i jasnoće jačanjem uloge jedinstvenih kontaktnih točaka

37. napominje da je pandemija bolesti COVID-19 ukazala na manjak regulatorne jasnoće i učinkovite komunikacije među državama članicama o propisima koji se brzo mijenjaju; naglašava ključnu važnost jedinstvenog digitalnog pristupnika i jedinstvenih kontaktnih točaka kao internetske pristupne točke za informacije, postupke te pomoćne službe na jedinstvenom tržištu na nacionalnoj i europskoj razini, kako je predviđeno u Direktivi o uslugama;

38. preporučuje državama članicama da provedu jedinstveni digitalni pristupnik na način povoljan za potrošače i mala i srednja poduzeća te da jedinstvene kontaktne točke iz običnih portala o regulativi pretvore u portale koji potpuno funkcioniraju; vjeruje da bi se to trebalo postići pružanjem informacija, pomoćnih službi i pojednostavljenih postupaka u pristupniku u formatu koji je usmjeren na korisnika te povezivanjem jedinstvenog digitalnog pristupnika s jedinstvenim kontaktnim točkama kako bi ga se učinilo jedinstvenom kontaktnom točkom što je dalje moguće i osiguralo maksimalnu usmjerenost na korisnika; predlaže usvajanje standarda za dizajn iz Vodiča za portal Europa kako bi se zajamčilo prepoznatljivo sučelje svih jedinstvenih kontaktnih točaka koje je prilagođeno korisnicima;

39. preporučuje da Komisija i države članice sistematski pružaju informacije u formatu koji je prilagođen korisniku putem jedinstvenog digitalnog pristupnika za sve novo zakonodavstvo EU-a kojim se uvode prava ili obveze za potrošače i poduzeća; preporučuje da se u tu svrhu Komisija i države članice redovito savjetuju s dionicima; naglašava da su transparentnost, jednako postupanje i nediskriminacija nužni za slobodno kretanje usluga;

⁽¹⁴⁾ Komunikacija Komisije o utvrđivanju i uklanjanju prepreka jedinstvenom tržištu (COM(2020)0093).

⁽¹⁵⁾ Sud Europske unije, Godišnji pregled: Godišnje izvješće za 2019.

srijeda, 20. siječnja 2021.

40. napominje da države članice trebaju osigurati mogućnost dovršetka svih opravdanih administrativnih postupaka u pogledu osnivanja poduzeća i slobode pružanja usluga u digitalnom okruženju u skladu s Uredbom o jedinstvenom digitalnom pristupniku; potiče države članice da ubrzaju digitalizaciju, posebno u postupcima koji utječu na poduzeća i potrošače, kako bi im omogućile da administrativne postupke obavljaju na daljinu i putem interneta; potiče Komisiju da dodatno pojača aktivnosti uključenih subjekata te osobito da aktivno podupire države članice koje zaostaju;

41. preporučuje da Komisija pomogne nacionalnim vlastima svih država članica u poboljšanju jedinstvenih kontaktnih točaka kako bi se olakšala komunikacija na engleskom među uključenim vlastima, uz njihov lokalni jezik, te kako bi služile kao posrednik u slučaju nepoštovanja rokova ili neodgovaranja na upite; naglašava da bi jedinstvene kontaktne točke potrošačima, zaposlenicima i poduzećima trebale pružiti sljedeće informacije i potporu, poštujući kratke rokove:

- nacionalna i europska pravila koja poduzeća moraju primjenjivati u dotičnoj državi članici te informacije za zaposlenike, uključujući o radnom pravu, zdravstvenim i sigurnosnim protokolima, primjenjivim kolektivnim ugovorima, organizaciji socijalnih partnera te strukturama za savjetovanje radnika i zaposlenika kroz koje se oni mogu informirati o svojim pravima i prijaviti zlostavljanje;
- radnje koje poduzeća moraju poduzimati kako bi bila u skladu s tim pravilima, opisane korak po korak za svaki postupak;
- dokumenti koje poduzeća moraju imati i u kojem roku;
- vlasti koje poduzeća moraju kontaktirati kako bi dobila potrebna odobrenja itd.;

42. naglašava da bi jedinstvene kontaktne točke trebale pružiti sve potrebne informacije o svim zahtjevima za poslovanje koje poduzeće mora poštovati u predmetnoj državi članici; napominje da primjeri prethodno navedenog uključuju zahtjeve u pogledu stručnih kvalifikacija, PDV (stope, zahtjevi za prijavu, obveze izvješćivanja itd.), porez na dobit, socijalno osiguranje i obveze iz radnog prava; ističe da bi sve relevantne zakonodavne i administrativne informacije te svi relevantni dokumenti dostavljeni putem svake jedinstvene kontaktne točke uz lokalni jezik trebali biti dostupni i na engleskom ako je to moguće i primjereno;

43. preporučuje da bi jedinstvene kontaktne točke trebale biti bolje povezane i razmjenjivati informacije o zahtjevima i postupcima koje poduzeća moraju poštovati u svojim državama članicama, kao i informacije o stručnim kvalifikacijama u pojedinom sektoru; nadalje preporučuje da jedinstvene kontaktne točke pomažu stranim poduzećima koja žele poslovati unutar dotične države članice, kao i lokalnim poduzećima koja žele izvoziti usluge i dobra u druge države članice tako što će im pružiti razmijenjene informacije i potrebne kontaktne podatke; potiče Komisiju da u tom smislu istraži daljnje sinergije s, na primjer, Europskim nadzornim tijelom za rad (ELA), s ciljem promicanja te razmjene informacija; poziva Komisiju da u suradnji s državama članica procijeni hoće li jedinstvene kontaktne točke trebati dodatne resurse za izvršavanje tih zadataka;

44. potiče na suradnju između jedinstvenih kontaktnih točaka država članica kako bi se osiguralo pružanje pravovremenih, točnih, sveobuhvatnih i ažuriranih informacija poduzećima radnicima i drugim zainteresiranim stranama na lokalnom i engleskom jeziku;

45. poziva Komisiju da koordinira razmjenu informacija između jedinstvenih kontaktnih točaka i da po potrebi smjernicama podrži države članice u nastojanju da olakšaju postupke, prije svega za mala i srednja poduzeća; ističe da bi se takvom suradnjom trebalo osigurati i dijeljenje znanja među državama članicama, uključujući o mobilnim radnicima, i u smislu najbolje prakse u komunikacijama i u smislu administrativnih i nepotrebnih zahtjeva na jedinstvenom tržištu;

46. naglašava da bi sve jedinstvene kontaktne točke trebale biti dostupne putem jedinstvenog digitalnog pristupnika te bi trebale pružiti sve informacije i nuditi sve administrativne usluge država članica koristeći se jednostavnim jezikom i osiguravajući potpunu dostupnost, uključujući osposobljeno osoblje korisničke službe koje će pružati učinkovitu podršku prilagođenu korisnicima;

47. poziva države članice da se u potpunosti obvežu na digitalizaciju javnih usluga i da uvedu sve komponente elektroničkog sustava razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti kako bi se poboljšala suradnja između država članica i ustanova socijalne sigurnosti te olakšala slobodna i pravedna mobilnost radnika u EU-u; poziva države članice da poboljšaju suradnju i razmjenu informacija povezanih sa sustavima socijalne sigurnosti;

srijeda, 20. siječnja 2021.

48. poziva Komisiju i države članice da promiču upotrebu digitalnih alata te poziva države članice da inspektoratima rada dodijele dostatna sredstva za borbu protiv svih oblika zlouporabe; poziva Komisiju da predloži inicijativu za uspostavu europskog broja socijalnog osiguranja koji bi radnicima i poduzećima dao pravnu sigurnost i koji bi omogućio učinkovitu kontrolu praksi podugovaranja i borbu protiv socijalnih prijevара, kao što su lažno samozapošljavanje i upućivanje radnika te fiktivna poduzeća; nadalje, poziva države članice da zajamče razmjernost, opravdanost i nediskriminaciju provedenih provjera; potiče Komisiju da što prije omogući potpunu operativnost Europskog nadzornog tijela za rad kako bi se osigurala bolja koordinacija među nacionalnim inspektoratima rada i riješio problem prekograničnog socijalnog dampainga;

49. potiče Komisiju da osigura da sve nove direktive, uredbe ili preporuke koje se odnose na jedinstveno tržište za usluge sadrže zahtjev da se ojačaju funkcije jedinstvenih kontaktnih točaka te da se dodijele odgovarajući resursi za ispunjavanje mogućih dodatnih funkcija u okviru Direktive o uslugama ne dovodeći u pitanje raspodjelu funkcija i ovlasti među tijelima unutar nacionalnih sustava;

Evaluacija: ljestvica uspjeha i pokazatelji ograničenja za jedinstveno tržište

50. podržava Komisiju u prethodnoj inicijativi da se ljestvica uspjeha za jedinstveno tržište ažurira novim skupom pokazatelja, uz pomoć kojih će se ocijeniti provedba relevantnog zakonodavstva za jedinstveno tržište u državi članici; potiče Komisiju da objavljene podatke dopuni podacima iz baza podataka IMI, SOLVIT, središnjeg registra pritužbi CHAP i drugih relevantnih resursa; naglašava da se trebalo usmjeriti na kvalitetu provedbe;

51. preporučuje da se u ažuriranoj ljestvici uspjeha za jedinstveno tržište naglasi izvješćivanje o relevantnim pitanjima iz perspektive krajnjeg korisnika tako što će se ocijeniti jesu li pitanja i žalbe riješeni, na primjer unutar okvira SOLVIT mreže ili mreže europskih potrošačkih centara; dodatno žali zbog toga što se alat SOLVIT jedva upotrebljava u brojnim državama članicama i što često nema najmodernije digitalne funkcionalnosti; naglašava da je potrebna veća transparentnost u pogledu povreda slobode pružanja usluga; smatra da bi ljestvica uspjeha za jedinstveno tržište trebala uključivati odgovarajuće informacije, uključujući broj žalbi, broj pokrenutih predmeta, njihovo područje povrede pravila, broj zaključenih predmeta i ishod ili razlog za zatvaranje predmeta;

52. potiče Komisiju da prihvati metodu kvantitativne i kvalitativne evaluacije koja uključuje sve relevantne dionike, a posebno obuhvaća ciljeve od općeg interesa i kvalitetu usluga koje se pružaju; naglašava da bi metoda za kvalitativne pokazatelje trebala biti transparentna i ocjenjivati razlike u ex-ante i ex-post regulaciji; napominje da je važno ocijeniti jesu li relevantne direktive EU-a provedene na vrijeme i kako su predviđeli suzakonodavci EU-a;

53. preporučuje da ažurirana ljestvica uspjeha za jedinstveno tržište poveže kvalitetu provedbe s postojećim pokazateljima ograničenja te pokaže ograničenja usluga u novim i postojećim područjima politika i različite razine u provedbi i primjeni zakonodavstva EU-a; nadalje preporučuje da se i europski semestar upotrijebi za jačanje jedinstvenog tržišta jer je uklanjanje najproblematičnijih regulatornih i administrativnih opterećenja kontinuirani problem; potiče Komisiju da pri izradi preporuka za pojedine zemlje uključi srednjoročne aktivnosti država članica u cilju daljnjeg uklanjanja preostalih administrativnih i regulatornih prepreka na jedinstvenom tržištu za usluge;

54. smatra da bi pri ocjenjivanju napretka država članica u provedbi strukturnih reformi Komisija trebala analizirati njihova postignuća u pogledu ostvarenja potencijala jedinstvenog tržišta i djelovanja prema održivijem gospodarstvu;

55. poziva Komisiju da ažurira postojeće pokazatelje i uvede nove pokazatelje kako bi pomogla državama članicama da utvrde gdje bi još mogle poboljšati rezultate svojih politika te radi nadziranja njihovih napora u smanjenju ograničenja;

56. potiče države članice da odrede godišnje nacionalne ciljne vrijednosti za otvaranje trgovine uslugama i provedu evaluacije u tom pogledu; preporučuje Komisiji da upotrijebi ljestvicu uspjeha za jedinstveno tržište za prikaz otvorenosti trgovine uslugama u državama članicama, kao što je vidljivo u Europskoj ljestvici uspjeha u inoviranju, jer bi tako države članice mogle preuzeti uvjerljive, konkretne i mjerljive obveze u pogledu poboljšanja svoje uspješnosti u provedbi i izvršenju propisa u području unutarnje trgovine uslugama u EU-u;

srijeda, 20. siječnja 2021.

o

o o

57. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
